

National Geographic: filedrukke rondom Brussel

Een verklaring voor de filedrukke rondom onze Belgische hoofdstad bevat verschillende elementen, die elk ertoe bijdragen dat het verkeer daar meer en meer gekneld raakt.

In eerste instantie speelt Brussel de rol van een soort economische hub waar enorm veel activiteiten plaatsvinden. De aanwezigheid van bijvoorbeeld de hoofdzetels van een groot aantal belangrijke bedrijven speelt hier zeker een sleutelrol. Dat geldt voor zowel bedrijven in onder andere de ICT-sector die zich zowel in de rand als in de stadskern gevestigd hebben, net zoals de locatie van bepaalde instanties in de Europese Commissie.

Daarnaast heeft de structuur van ons Belgisch wegennet ook een invloed op de filevorming. De ring rond Brussel kent, net zoals vele autosnelwegen, een snelle opeenvolging van op- en afritcomplexen die een vlotte doorstroming kunnen hinderen. Daarenboven zijn er redelijk wat invalswegen (zowel autosnelwegen als druk gebruikte secundaire wegen) die tot in het centrum van de hoofdstad gaan en regelmatig dichtslibben. Het beeld is ook iets gekleurder doordat het centrum van Brussel een zone 30 geworden is.

Niet enkel die structuur, maar ook het gebruik van onze wegen zorgt voor congestie. Naast het vele goederentransport dat bijvoorbeeld de ring rond Brussel gebruikt, is er ook een grote aantrek van pendelverkeer. Mensen die buiten Brussel wonen maar in de hoofdstad werken zorgen voor veel verkeer op een korte afstand. De mix van zowel doorgaand als directer bestemmingsverkeer op dergelijke wegen veroorzaakt daarenboven ook een deel van de doorstromingsproblemen.

Aansluitend was ook ons jarenlang beleid omtrent ruimtelijke ordening een van de factoren die de filevorming in de hand werkten. Dankzij de decennialange gewoonte van lintbebouwing wonen een groot deel van de mensen buiten de stad. Gegeven dat Vlaanderen een van de dichtstbevolkte regio's ter wereld is, heeft zij recentelijk besloten om ook deze versnippering aan te pakken. Dit vereist een nauwere samenwerking en afstemming van het beleid tussen de verschillende gewesten in België en de steden en gemeenten op het lokale niveau.

Vermits de verkeersvraag in dit gebied zeer groot is voor de beschikbare wegcapaciteit, dringen een aantal maatregelen zich op. Op bepaalde knelpunten is het zinnig om aan infrastructurele capaciteitsuitbreidingen te doen (zoals we nu weef- en spitsstroken kennen). Een algehelere oplossing is door het wegverkeer zelf terug te dringen, bijvoorbeeld middels een slimme kilometerheffing gekoppeld aan flankerende maatregelen omtrent openbaar vervoer, parkeerbeleid, ...

Sven Maerivoet
sven.maerivoet@tmleuven.be